

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af Petra Petersen til landbrugsministeren.

Vil ministeren stadig modsætte sig en forhøjelse af fedtprocenten i konsummælken?

Petra Petersen: Af hensyn til den lave fedtstofration, ikke mindst smørrationen, som dog betyder ikke så lidt for befolkningens ernæring og sundhed — det gælder jo hele befolkningen, men det gælder i højere grad vore børn, de syge og de gamle —, er det, jeg har stillet dette spørgsmål til den højtærede landbrugsminister. Jeg ved, at der er en del af de moderne mejerier, som har fået maskiner, der er i stand til at tage fedtstoffet fra mælken uden at blande mælken op, men der findes sikkert en del mejerier endnu, der blander mælken op med skummetmælk. Dette forårsager i høj grad, at mælken har vanskeligt ved at holde sig, samtidig med at den bliver yderligere forringet.

Ved landbrugsministeriets bekendtgørelse af 5. maj 1947 blev det fastsat, at sødmælk ikke måtte indeholde over 3,05 pct. og mindst 2,95 pct. mælkefedt. På baggrund af den ringe smørration finder jeg, at det nu må være tiden til, at man igen giver mælken det normale fedtindhold, og derfor har jeg stillet det spørgsmål til den højtærede minister, om han vil modsætte sig, at mælkenes fedtprocent forhøjes.

Landbrugsministeren (Bording): De gældende bestemmelser om forhandling af standardsødmælk gennem nedsættelse af det naturlige fedtindhold af sødmælk har som bekendt til formål at opnå en besparelse af smørfedt for at muliggøre en forøget smørproduktion, og dermed en forøgelse af smøreksperten, som navnlig i årene efter krigen har været af afgørende betydning for vort lands økonomi.

Nedsættelsen af fedtprocenten i sødmælk er sket i to tempi. Den første nedsættelse ved bekendtgørelse af 29. januar 1941 nedsatte fedtindholdet til 3,35 pct., men kun i byerne og de bymæssigt bebyggede områder, og den anden og nugældende nedsættelse skete ved bekendtgørelse af 5. maj 1947, der nedsatte fedtindholdet til 3 pct. og samtidig udvidede området, så standardiseringen også kom til at omfatte landdistrikterne. Disse rummer ca. halvdelen af landets befolkning, men det må anslås, at kun 20 pct. af befolkningen i landdi-

strikterne får mælk gennem mejerier, medens de øvrige 80 pct. selv har den på produktionsstedet. En forhøjelse for hele landet af fedtindholdet i sødmælk til de før 5. maj 1947 gældende 3,35 pct. kan anslås at medføre et årligt merforbrug af smør, som for byerne og de bymæssigt bebyggede områder svarer til ca. 1 340 t smør og for landdistrikterne til 270 t, altså ialt 1 610 t smør, hvilket med den smørpris, der nu opnås for eksporten, 6 kr. 50 øre, svarer til 11 mill. kr. i fremmed valuta; at miste disse penge vil være et tab, men samtidig vil mælkeprisen til forbrugerne stige med de 2 øre, hvormed den blev nedsat, da fedtindholdet blev nedsat fra 3,35 til 3 pct.

En tilbagevenden til standardiseringsreglerne før 5. maj 1947, d. v. s. ophævelse af standardiseringsreglerne i landdistrikterne og en forhøjelse af fedtindholdet til 3,35 pct. i byerne og de bymæssigt bebyggede områder, kan anslås at medføre et årligt merforbrug af smørfedt, der for landdistrikternes vedkommende svarer til 600 t smør, og for byerne og de bymæssigt bebyggede områder til forannævnte 1 340 t, altså ialt 1 940 t smør, hvilket med en smørpris på 6 kr. 50 øre svarer til 13 mill. kr. i fremmed valuta. En total ophævelse af standardiseringsreglerne for hele landet, således at mælken får sit naturlige fedtindhold på ca. 3,8 pct. — en tilstand, som vi naturligvis alle ønsker at få indført —, kan anslås at medføre et årligt merforbrug af smørfedt, der for byerne og de bymæssigt bebyggede områder svarer til 3 000 t smør og for landdistrikterne til forannævnte 600 t, altså ialt 3 600 t smør, der med en smørpris på 6 kr. 50 øre svarer til 24 mill. kr. i fremmed valuta. Endvidere vil det formodentlig betyde en stigning i mælkeprisen på 5 øre.

En omgående ændring i de nugældende standardiseringsregler vil vanskeliggøre opfyldelsen af bestående eksportforpligtelser, og da smørret er vor vigtigste eksportvare, fordi det skaffer os jern, stål, træ, kul m. m. i større omfang end nogen anden vare, vil det være umuligt for tiden at skride til en forhøjelse af fedtprocenten i konsummælken, selvom jeg meget gerne så, at befolkningen fik den fulde frihed til at købe mælk uden begrænsning af fedtprocenten.

Forhåbentlig vil der i en ikke alt for fjern fremtid vise sig en mulighed for en lettelse i disse forhold.